

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 9P/39/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6614209204
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Triznová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2014:6614209204.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec samosudkyňou JUDr. Evou Triznovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa A. W., A.. XX.XX.XXXX, t.č. v dočasne zverené do starostlivosti O. X. „. Y., Ž.B. XX, D., zast. matkou ako zákonnou zástupkyňou a Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov H. W., A.. XX.XX.XXXX, S. W. P. D., štátny občan Slovenskej republiky a otca neurčeného, za účasti okresného prokurátora, v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd **n a r i a d ť u j e** nad maloletým A. W., A.. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v T. T. H. X., Š. XX.

Matka H. W., A.. XX.XX.XXXX je **p o v i n n á** prispievať na výživu maloletého A. W., A.. XX.XX.XXXX sumou 30 % zo sumy životného minima pre nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, počnúc od právoplatnosti rozsudku.

Matka je **p o v i n n á** výživné zasielať vždy mesačne predom do 20.dňa toho ktorého mesiaca na účet T. T. H. X., Š. XX.

o d ô v o d n e n i e :

Na základe návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, doručeného tunajšiemu súdu dňa 22.05.2014 o 08,45 hod, Okresný súd Lučenec uznesením č.k. 4PPOm/2/2014-5 zo dňa 22.05.2014 nariadil predbežné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletého A. W., A.. XX.XX.XXXX do starostlivosti O. X. „. Y., Ž. XX, D.. Podľa § 81 ods. 1, 2, 3 O.s.p. súd uznesením č.k. 9P/39/2014-8 zo dňa 24.06.2014 začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým A. W., A.. XX.XX.XXXX.

Do začatého konania v zmysle § 35 ods. 2 písm. d) O.s.p. vstúpil okresný prokurátor.

Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 23.07.2014.

Matka maloletého dieťaťa sa na pojednávanie nedostavila, súd podľa § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával v jej neprítomnosti.

Kolíznym opatrovníkom maloletého dieťaťa, ktorý mu bol ustanovený uznesením Okresného súdu Lučenec č.k. 9P/39/2014-10 zo dňa 24.06.2014 na pojednávaní vypovedal tak, že žiadal nariadiť ústavnú starostlivosť nad maloletým A., A.. XX.XX.XXXX v T. T. H. X., Š. XX. Matka má len toto jedno dieťa a toho času vykonáva trest odňatia slobody. Maloleté dieťa je toho času umiestnené v O. X. „. Y., Ž. XX, D.. Dieťa bol navštíviť starý otec F. W., otec matky, ale ten má viac ako 70 rokov a nedokázal by sa oň postarať. Po tom ako bola matka zobratá do väzby sa o dieťa starala jej priateľka pani Q. Č. na adrese D.,

C..D., avšak tá nemá vytvorené podmienky pre výchovu a starostlivosť o maloletého A.. Taktiež navrhol, aby súd uložil plnenie si vyživovacej povinnosti k maloletému od právoplatnosti rozsudku.

Okresný prokurátor vypovedal tak, že je dôvodné, aby súd nariadil ústavnú starostlivosť vzhľadom k tomu, že matka dieťaťa vykonáva trest odňatia slobody. Iná osoba by prichádzala do úvahy, aby sa starala o dieťa nebola zistená, takže je dôvodné, aby súd rozhodol. Ďalej uviedol, že matka dieťaťa bola odsúdená rozsudkom Okresného súdu Lučenec v konaní sp.zn. 22T/29/2014, pričom by mala vykonávať uložený trest do 16.11.2014. Po ukončení výkonu trestu odňatia slobody bude možné skúmať či sa o maloleté bude môcť osobne starať.

Súd vo veci vykonal dokazovanie prečítaním pripojeného spisu sp.zn. 22T/29/2014, správy zo psychologického vyšetrenia X. I. Š.D.- F. F. F., správy O. X. „. Y.“, na základe čoho bol zistený nasledovný skutkový stav:

Z pripojeného spisu sp.zn. 22T/29/2014-40 zo dňa 14.02.2014 bolo zistené, že rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 22T/29/2014-50 zo dňa 13.03.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 13.03.2014 bola matka dieťaťa H. W., A.. XX.XX.XXXX odsúdená nepodmienečne na trest odňatia slobody v trvaní šesť mesiacov. Dňa 16.05.2014 bola matka dieťaťa dodaná do Q. W. W.. Z hláseniu zmien bolo ďalej zistené, že matka dieťaťa bola dňa 10.06.2014 dodaná do Ú. Y. Ú. A. za účelom ďalšieho výkonu trestu.

Zo správy O. X. „. Y.“ zo dňa 08.07.2014 vyplýva, že maloletý A. sa na nové prostredie dobre adaptoval. Je kamarátsky, spoločenský, usmievavý. Do kolektívu detí zapadol rýchlo, jeho správanie nie je problémové. Maloletého dvakrát písomne kontaktovala matka z výkonu trestu odňatia slobody. Osobne bol trikrát maloletého navštíviť starý otec pán W. a trikrát pani Č.. Telefonicky ho kontaktovala sestra matky B..

Podľa § 44 ods. 1, 2, 3 písm. c), 4 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzujú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím. Náhradnou starostlivosťou je aj ústavná starostlivosť. Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej, osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkon ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrenie neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 76 ods. 2 Zákona o rodine proti pohľadávkam na výživné je započítanie vzájomných pohľadávok prípustné len dohodou. Ak ide o výživné pre maloleté deti, započítanie nie je možné.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späť odo dňa začatia, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 77 ods. 2 Zákona o rodine práva na jednotlivé opakujúce sa plnenia výživného a ostatné práva na peňažné plnenia vyplývajúce z tohto zákona sa premlčujú.

Podľa § 154 ods. 1 O. s. p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Zákon o rodine uprednostňuje individuálnu starostlivosť pred ústavnou starostlivosťou, teda iné náhradné starostlivosti pred ústavnou starostlivosťou, a to náhradnú osobnú starostlivosť a pestúnsku starostlivosť. Vyplýva to priamo z dikcie odseku 1 a 2, § 45 a napokon aj zo systematického zariadenia ústavnej starostlivosti v 3 hlave druhej časti Zákona o rodine a tiež aj zo zaradenia ústavnej starostlivosti v ustanovení § 44 ods. 3 Zákona o rodine. Súd je dokonca povinný pred nariadením ústavnej starostlivosti vždy skúmať, či neprichádza do úvahy zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, alebo do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej

starostlivosti. Za vážne ohrozenie a vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z vyššie uvedených ustanovení zákonov, ktoré aplikoval na dokazovaním zistený skutkový stav.

Zo zisteného skutkového stavu na základe výsluchu účastníkov konania ako aj došlých správ má súd preukázané, že je vo veci dôvodné, aby nad maloletým A. W., nar. XX.XX.XXXX nariadil ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v T. T. H. X., Š. XX, pretože bolo zistené, že matka maloletého dieťaťa toho času vykonáva trest odňatia slobody, ktorý by mal pravdepodobne skončiť dňa 16.11.2014 a teda z uvedeného dôvodu maloletému dieťaťu nemôže zabezpečiť osobnú starostlivosť. Taktiež bolo zistené, že niet osoby, ktorej by bolo možné zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

Matku dieťaťa súd zaviazal na platenie výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa. Vyššie výživné súd nemohol určiť s prihliadnutím na schopnosti, možnosti a majetkové pomery matky.

Z týchto dôvodov súd rozhodol tak ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Záverom súd poznamenáva, že matka môže po ukončení výkonu trestu odňatia slobody podať návrh na zrušenie ústavnej starostlivosti.

O náhrade trov konania súd nerozhodoval, pretože podľa § 146 ods. 1 písmeno a) O.s.p. žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania súd nepriznáva, pretože ide o konanie, ktoré možno začať i bez návrhu (ustanovenie § 81 ods. 1 O.s.p.)

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáhať.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každý účastník dostal jeden rovnopis odvolania. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods.2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 221 ods. 1 súd rozhodnutie zruší, len ak:

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,

c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,

f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,

g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,

h) súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,

i) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,

j) bol odvolacím súdom schválený zmier.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.